

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Facilis Et Succincta S.S. Canonum Doctrina

Pirhing, Ehrenreich

Dilingæ, 1690

Titvlvs XIV. De ætate, & qualitate, & ordine præficiendi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61641](#)

TITULUS XIV.

DE ÆTATE, ET QUALITATE, ET ORDINE PRÆFICIENDORUM.

§. I.

De qualitatibus requisitis in promovendis ad beneficia, præserium curata in genere.

EX dictis jam patet, quod in omnibus promovendis ad beneficia requiratur, scientia conveniens officio, morum honestas, & legitima ætas, prout etiam pater ex c. eam te 4. b. t. ita tamen, ut qui dignus & idoneus censeatur ad sacros ordines suscipiendos, regulariter etiam idoneus censendus sit ad beneficium Ecclesiasticum, prout sumitur ex c. accepimus 13. b. t. (nihil post ordinationem, nova primū causa superveniret, quæ indignum ad beneficium legitimè ordinatum ficeret) neque talis pro ordinibus ab Episcopo examinatus, iterum ab eodem pro beneficio (cæteris paribus) est examinandus, nisi ratio & qualitas beneficij majorem idoneitatem requirat.

§. II.

Quæ ætas requiratur in præficiendis, seu promovendis ad beneficia Ecclesiastica, & quis in illa di- spensare possit?

Quartvis de jure naturali illa ætas ad beneficium requiratur, quæ necessaria est, ad exequendum officium, propter quod illud datur, prout sumi potest
Compend. Pirhing.

ex o. 3. b. t. de jure tamen positivo certa ætas ad pleraque beneficia statuta est, ita ut ipso iure nulla sit collatio beneficij, ante requisitam ætatem facta. Requirunt autem certa ætas nonnunquam per se, & directè, prout beneficium curatum exigit, 24. annos completos; nonnunquam per accidens, & consecutivè, prout ad Canonicatum illa ætas requiritur, quam requirit ordo Canonicatus tali annexus. Differunt quidem in plerisque ius antiquum, & ius novum Tridentini; hodie tamen, ubi Tridentinum peculiare quid à jure antiquo statuit, sequimur ius Tridentini, ita tamen, ut salvum maneat ius antiquum, ubi Tridentinum nihil peculiare statuit. Sic primò ad Cardinalatum, & Episcopatum requiriunt ætas 30. annorum completorum, prout sumitur ex Trident. sess. 24.c. 1. de resor. secundò ad dignitates, & personatus, quibus nulla animatum cura subest, volunt aliqui de jure antiquo 14. annum sufficere c. indecorum 3. b. t. Alii volunt requiri 25. annos saltem inchoatos c. cùm in cunctis §. inferiora de elect. & c. uni. b. t. in 6. juxta Tridentinum tamen, quod hodie observari debet, sufficiunt, & requiruntur anni 22. completi, sive dignitates illas & personatus sint Ecclesiastum Cathedralium, sive Collegiarum, cùm jura universaliter loquantur. Tertiò : ad Ecclesias Parochiales,

& Vi-

122 Tit. XIV. De aetate, & qualitate, & ordine proficiendorum.

& Vicarias perpetuas Ecclesiarum Parochialium requiritur ætas 25. annorum, saltem inchoatorum, ut patet ex c. aemo 15. de elec. in b. & ex Clement. uni. de offi. Vicar.; quæ ætas non requiritur in eo, cui Ecclesia Parochialis administranda seu in commendam conceditur. Penitentianus tamen in Ecclesiis Cathedralibus debet esse annorum 40. juxta Conc. Trident. sess. 24. c. 8. de reform. 4. Ad Canonicatus Ecclesiarum Cathedralium de jure Trident. sess. 24. c. 12. de refor. (quidquid sit de jure antiquo) requiritur illa ætas, quam Ordo Canonicatus annexus requirit; & cum in nostra Germania tales Ordines per se annexi non sint pluribus Canonicatus, nisi vocem velint habere tales Canonici Capitulo, hinc sicuti ad Canonicatus Ecclesiarum Collegiarum, & aliorum beneficiorum simplicium, sufficiunt 14. anni, saltem inchoati, ita hi videntur etiam sufficere in nostra Germania ad Canonicatus Ecclesiarum Cathedralium: quod videtur etiam probari posse ex Trident. sess. 23. c. 6. de refor. ex quo Concilio sess. 24. c. 12. de reform. etiam habetur, quod Episcopus dispensare non possit super ætate ad obtinenda beneficia requisita, nisi certa ætas ad obtinendum beneficium ex peculiari tantum dice:sis v. g. statuto requiratur, aut si ætas certa tantum requiratur ratione ordinis tali beneficio annexi; sicuti etiam in statutis à se vel ab antecessore suo factis dispensare potest, & sicuti dispensare potest in ordine per accidens requisito, ita potest etiam in hoc statuto super ætate requisita.

§. III.

Quæ scientia in promovendis ad dignitates, & alta beneficia Ecclesiastica si necessaria?

In genere dici potest, quod ea scientia requiritur, quæ ad officium beneficio annexum ritè obendum necessaria est; qua si carer illiteratus, etiam acquisitus beneficiis privandus est c. fin. b. & si penitus illiteratus sit, ipso jure est nulla beneficij collatio, prout etiam patet ex Canone primo dist. 36. & quamvis spectato jure communi antiquo non requiritur ad ullum beneficium gradus aliquis Doctoratus vel Licentiae, ex decreis tamen Concilii Trident. debet esse Doctor vel Licentiatus Theologie aut juris Canonici, in primis Episcopus (vel saltem publico Academæ alicuius testimonio, aut aliter idoneus ad alios docendos, quod etiam de aliis intelligi debet) sess. 22. c. 2. de refor. Secundus Archidiaconus (Principalis Ecclesiæ Cathedralis, si curam animalium, & jurisdictionem fori ex exercitu contentiosam habeat, quæ hodie plerumque Vicario generali competunt) sess. 24. Trident. c. 12. §. Archidiaconi. Tertius Scholasticus, si per se ipsum munus id expletat sess. 24. c. 8. Et quintus denique Vicarius vacante sede eligendus, sess. 24. c. 16. quia ad hoc etiam c. 12. horatur Trident. ut in Provinciis, ubi commodè fieri potest, dignitates omnes, & saltem dimidia pars Canonicatum in Ecclesiis Cathedralibus, & Collegiatis insignibus, conferantur tantum Magistris vel Doctoribus, aut etiam Licentiatis in Theologia vel jure Canonico.

§. IV.

§. IV.

Quæ vita, morumque probitas requiratur in promovendis ad beneficia?

AD motum, vitæque probitatem quod attinet, promovendus ad beneficia primò criminosus esse non debet, (reus feliciter criminis, quod depositione dignum est, vel infamia notatur, aut censoriam aut irregularitatem inducit, sive deinde ad judicem per inquisitionem, sive per accusationem, aut denuntiationem crimen tale delatum sit) neque reus esse criminis cuiuscunq[ue] gravis, publicè noti, ob quod delinquens aliorum offenditionem incurrit, si tale delictum nondum publicè emendatum sit, canon. unum 3. §. 1. junc. gloss. V. unde dist. 25. Secundò non debet esse infamis, juris aut facti infamia, cum infamibus portæ dignitatum (beneficiorum) non pateant c. inter dilectos 11. de excess. Pralat. & quamvis simplicis beneficii collatio criminosa tali aut infamia facta, non semper sit ipso jure irrita, nisi crimen illud annexum habeat censuram, aut irregularitatem, est tamen irritanda ab eo, qui potestatem habet; & si beneficium, quod taliter criminoso, aut infamia collatum est, sit curatum, ipso jure irrita est collatio, uti colligitur ex c. cum in concilis, de elect. §. inferiora. Tertiò nullà censurâ aut irregularitate notatus vel impeditus esse debet c. postulatis 7. de Cleri, excommunicata uti collatio tali facta sit ipso jure nulla, quamvis denuntiatus, aut vitandus non sit, cum his per extravag. Concil. Constant. nullus factus sit favor.

§. V.

De ordine requisito in promovendis ad beneficia Ecclesiastica.

Quodd[em] beneficia Ecclesiastica aliqua certos nonnunquam sacros ordines requirant, ex dictis jam patet, ita tamen ut eorum aliqua requirant ex statuto diocesano, v. g. ex fundatione &c. certum ordinem, qui actu habeatur, quando conferetur tale beneficium; alia vero secundum apitudinem tantum, ut scilicet ille, qui ad tale beneficium promovetur, hoc lux promotionis tempore habilis sit, & talis, ut intra annum possit sacram illum ordinem, qui requiritur, suscipere, nisi justum aliquod impedimentum interveniat, c. cum in concilis de elect. §. inferiora. Clement. 2. b. 1. Sic primò requiritur ad eligendum in Episcopum, ut sit actu Subdiaconus, cum eligitur, c. à multis 9. b. 1. Et iuxta Trident. sess. 22. de refor. c. 2. requiritur, ut in Episcopum eligi quis possit, fusile enim 6. mensium spatio in sacro ordine constitutum, ita ut postulari prius quidem possit, non tamen eligi. Secundò in promovendis ad Ecclesiasticas dignitates, in Abbates scilicet, Praepositos, Decanos, & Archipresbiteros (si tamen à Decanatu distinguuntur) quibus cura animarum, aut iurisdictio fori externi annexa est, requiritur, ut sint vel actu Presbyteri, vel saltem intra annum ordinari Presbyteri possint. C. 1. b. 1. nisi legitimum impedimentum obster, quod perpetuum non est, aut alia necessitas, vel utilitas Ecclesie aliud dispensativè fieri velit, uti colligitur ex c. tuam 10. b. 1. Tertiò in promovendis ad Ecclesiasticas Parochiales requiritur,

Q 2

124 Tit. XIV. De aetate, & qualitate, & ordine præficiendorum.

ritur, ut saltem sint in minoribus constitutic. pro Clericis 8. de prab. in 6. qui intra annum à die, quo pacificam sui beneficii possessionem consecuti sunt, vel quo per iplos sterit, quod minus consequentur, computandum, possint in Presbyteros ordinari c. licet 14. de elect. in 6. Quarto in Canonice simplicibus tam Collegiarum quam Cathedralium Ecclesiarum, quamvis vocem in Capitulo habere non possint, nisi sint Subdiaconi, Clement. 2. b. t. ut promoveantur tamen ad hæc beneficia, ita ut stallum etiam in choro habeant, & alia possint, que fiunt ex ea Capitulo, in nostra Germania, sufficit, eos tantum primam consularam habere, non obstante Trident. sess. 24. c. de refor. quod in his partibus, quoad ibi statuta, circa Canonicatus tales non videtur receptum; vel certè dici debet, quod cum his quoad ordines suscipiendos dispensari possit ab Episcopo, & Capitulo; sicuti ab ipso Trident. sess. 7. c. 12. de refor. conceditur Episcopis potestas circa ordinem Presbyteratus suscipiendum, dispensandi in beneficiis curatis, studiorum causâ. Quinto denique circa promovendos ad alia simplicia inferiora beneficia, quosquam ordines habere debeant, nihil quidem de jure communi statutur, sepe tamen ex fundatione, statuto particulari, aut conueniudine, de certo quodam ordine sacro requisito desumitur aliquid.

§. VI.

An, & quâ ratione possit Episcopus Clericos sibi subiectos compellere ad suscipiendos ordines beneficiis suis annexos, vel non annexos?

E os, qui beneficia obtinent (de quibus solis hæc sermo est) ad ordines beneficiis suis annexos suscipiendos, compelli possunt ab Episcopo, tradit glossa, communiter recepta, in c. licet 14. V. privatus de elect. in 6. ita ut ipso jure privatus sit suo beneficio, sine monitione alia intercedente, qui intra tempus à iure concessum non promotus fuerit, ad ordinem requisitum, si nullum impedimentum, quod sine propriâ culpâ contraxit, aut rationabilis causa obster, juxta citatum c. licet. Quin etiam, quamvis nullus certus ordo beneficio annexus sit, quo in casu (ceteris paribus) compelli non possunt ad ordines facios suscipiendos beneficiati, si tamen utilitas magna aut necessitas Ecclesiæ urgeat, ob magnam. v. g. ministrorum penuriam, compelli poterunt ab Episcopo ad ordines suscipiendos, uti habeatur in c. quarris 2. b. t. ita ut super occulto crimine aut irregularitate (exceptâ homicidii irregularitate) actâ pœnitentiâ, & impenitentia ab Episcopo dispensatione sub persona privationis beneficij ordinari debent.

§. VII.

De duobus impedimentis dubiis, uno recipiendi facios ordines, altero obtinendi Prælaturam.

Vide de his, quæ non repletum ad hunc titulum faciunt, c. ad aures 7. & c. intellectimus 12. b. t.

TITU.